

*Семенова К.Д., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна
Милашко М.О.
аспірант кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ІТ-СФЕРИ

Фінансова стійкість підприємства відображає його здатність виконувати свої зобов'язання, стабільно розвиватися та підтримувати платоспроможність у довгостроковій перспективі. Аналіз фінансової стійкості має критичне значення для підприємств в умовах динамічного розвитку ІТ-сфери. ІТ-компанії відрізняються швидким темпом зростання, високою інноваційністю, а також значною залежністю від інтелектуальних ресурсів і технологій, що формує специфічні особливості для оцінювання їхньої фінансової стабільності.

Ключові особливості ІТ-підприємства, що впливають на аналіз фінансової стійкості, такі. По-перше, це висока частка нематеріальних активів, таких як розроблені програмні продукти, патенти, торгові марки та інтелектуальна власність. Це відрізняє їх від традиційних підприємств, у яких основний капітал зазвичай представлений матеріальними активами. Оцінка нематеріальних активів часто є складним завданням через труднощі у визначенні їхньої реальної ринкової вартості та ліквідності [1].

Також важливою особливістю ІТ-сфери є висока швидкість технологічних змін, що проявляється вшвидкому розвитку технологій і короткому життєвому циклі продуктів. Це впливає на ризики амортизації інтелектуальних активів та потребує регулярних інвестицій у нові розробки. Відповідно, фінансовий аналіз ІТ-компаній повинен враховувати можливі витрати на інновації та відновлення активів.

ІТ-сфера характеризується значними витратами на дослідження і розробки. Такі компанії часто виділяють на відповідний напрям великі кошти,

що може знижувати показники прибутковості у короткостроковій перспективі, але сприяти зростанню у майбутньому. Інвестори мають оцінювати перспективи рентабельності не лише поточних активів, але й тих, що будуть розроблені в майбутньому.

Не менш важливим є залежність від кваліфікованих кадрів. Ключовим активом ІТ-підприємств є людські ресурси, особливо висококваліфіковані розробники та інженери. Це формує високу залежність від витрат на персонал, а також викликає ризик втрати ключових співробітників.

Для аналізу фінансової стійкості ІТ-компаній застосовуються стандартні коефіцієнти, але з урахуванням їхньої галузевої специфіки. Так, коефіцієнт автономії, який визначає частку власного капіталу у загальній структурі фінансування, для ІТ-компаній є особливо важливим, оскільки велика частка власного капіталу зменшує ризики залежності від зовнішнього фінансування. Це дозволяє їм вкладати кошти в довгострокові розробки, не піддаючись зовнішнім фінансовим обмеженням[2]. При аналізі рентабельності інвестицій ІТ-компаніям доцільно застосовувати такі показники, як рентабельність активів (відображає загальну ефективність використання ресурсів компанії) та рентабельність власного капіталу (показує, наскільки ефективно використовується власний капітал для генерування прибутку).

Отже, аналіз фінансової стійкості підприємств ІТ-сфери вимагає адаптації традиційних методів фінансового аналізу з урахуванням особливостей галузі. Висока частка нематеріальних активів, значні витрати на інновації, залежність від людських ресурсів та нестабільність технологічного середовища потребують детального дослідження.

Література

1. Кундицький О. О., Сенишин О. С. Особливості державного регулювання ІТ-сфери у вітчизняній економіці. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Проблеми економіки та управління». 2020. Т. 4. № 1. С. 34-42.
2. Старинець О. Г. Методи фінансового аналізу діяльності підприємств у системі антикризового управління. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 18. Ч. 2. С. 87-91.